

L'edifici d'Eduard Fontserè, del 1874, s'inspira en una piscina romana del segle I.

El projecte de creació de la Universitat Pompeu Fabra ja preveia que la Biblioteca havia de convertir-se en una de les "marques" de qualitat que identifiquessin la nova institució. I així ha estat. La Biblioteca general ha esdevingut una referència per a altres universitats, tant per la seva organització com pels importants documents que posseeix en les seves instal·lacions singulars. L'edifici del Dipòsit de les Aigües n'és l'espai més emblemàtic.

L'edifici Jaume I, la sala Ramon Turró i el Dipòsit de les Aigües alberguen el fons bibliogràfic més important de la UPF. Entre les seves parets s'amaguen veritables tresors documentals. Però cap d'aquests edificis no té entitat pròpia si no és en relació amb el conjunt de la Biblioteca. Un únic accés a les instal·lacions que obliga a passar pel pati de les Armes per accedir a qualsevol dels edificis dona testimoni de la voluntat d'uni-

terra, protegit per una successió de murs paral·lels encara avui visibles.

Des de la seva construcció, l'edifici ha tingut les destinacions més diverses: pavelló de l'Exposició Universal del 1888, asil municipal, estudi de cinema i seu de l'arxiu del palau de Justícia, fins que l'any 1988 els arquitectes Lluís Clotet i Ignasi Paricio el van restaurar per obrir-lo al públic. El juliol del 1992 la UPF comprà l'edifici a l'Ajuntament de Barcelona i encarregà a aquests arquitectes el projecte de transformació de l'antic dipòsit d'aigua en la Biblioteca general de la Universitat.

De les intervencions de reforma arquitectònica de l'edifici destaca la construcció d'una cambra intermèdia de seguretat que separa el dipòsit d'aigua de l'interior de la nau. Al sostre de l'edifici també s'han construït cinc lluernes centrals en forma de piràmide invertida que permeten el pas de la llum natural a l'in-

Llibres entre aigües

La Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra està ubicada en l'antic Dipòsit de les Aigües de Barcelona. Un fons documental envejable completa aquest atractiu espai.

tat de la Biblioteca general, que, tot i tenir seus allà on la UPF imparteix docència, es constitueix com l'única Biblioteca de la Universitat.

Aigües en silenci. El Dipòsit de les Aigües, un edifici amb un valor històric i artístic excepcional, té a més el privilegi de guardar els fons bibliogràfics més especialitzats, les anomenades col·leccions especials. A la planta superior del Dipòsit hi ha la Biblioteca de l'Institut Universitari d'Història Jaume Vives (IUHJV), també amb documents de gran valor per als estudiosos.

Aquest magnífic edifici d'Eduard Fontserè va ser construït l'any 1874 amb una superfície total edificada de 6.351 metres quadrats com a dipòsit regulador de les aigües de reg del parc de la Ciutadella i de la cascada. L'arquitecte, autor també del mercat del Born, el va dissenyar inspirant-se en una piscina romana del segle I dC, però en lloc de situar el dipòsit de l'aigua dins de l'edifici, el va posar al capdamunt, a disset metres de

terior de la sala. El 1998, el Dipòsit de les Aigües ja és una biblioteca moderna i funcional que respecta al màxim el caràcter històric i artístic de l'edifici sense desvirtuar-ne el caràcter original.

Documents excepcionals. El Dipòsit de les Aigües és el punt de trobada d'investigadors i acadèmics que necessiten consultar materials històrics molt específics, uns documents que són coneguts arreu. Entre aquests destaca el fons de la Biblioteca de l'Institut Universitari d'Història Jaume Vives Vives, format per gairebé 50.000 volums dedicats a la història moderna i contemporània de Catalunya i Europa, dels quals 30.000 han estat donats pel doctor Josep Fontana, catedràtic emèrit de la UPF. També emmagatzema el fons de Reserva, una col·lecció de 15.000 tresors antics, com ara incunables, llibres rars, edicions de bibliòfil, documents amb signatures autògrafes i antiquària dels segles XVI-XIX. Destaca també la col·lecció de 40.000 volums cedida per Alois M. Ha-

as, professor de la Universitat de Zuric i gran especialista en història de les religions i mística.

Es pot consultar la col·lecció anomenada Estudis Orientals, formada per un conjunt de documents que fan referència a països de l'Àsia central i el Sud-Est asiàtic, així com la col·lecció Wieacker, que conté documents sobre dret procedents de la Biblioteca de Franz Wieacker. Prop del mar, no hi podia faltar la col·lecció Cambra de Comerç de Barcelona, amb materials del fons bibliogràfic de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona en règim de cessió a la UPF.

En xarxa. Però entre les parets del passat es gesta una biblioteca que camina cap a la consolidació d'un model de futur, la Biblioteca digital, que ampliarà immesurablement les possibilitats de prestació de serveis de la Biblioteca presencial, però no les exclourà necessàriament. L'accés i la consulta de publicacions electròniques a través de la web de la Biblioteca —que rep més de 10.000 consultes mensuals— no ha entrat en contradicció amb el creixement progres-

siu del fons bibliogràfic ni amb les importants donacions rebudes, que la majoria de les vegades constitueixen per la seva singularitat un important enriquiment del patrimoni bibliogràfic. En aquest sentit, la directora de la Biblioteca, Mercè Cabo, assenyala que "una de les prioritats és aconseguir que la Biblioteca sigui cada vegada més d'auto-servei i els usuaris més autosuficients en l'ús dels recursos d'informació disponibles", i afegeix que "cal reconèixer que els avenços tecnològics, si bé també afegeixen complexitat en l'organització del funcionament de la Biblioteca, juguen al nostre favor, ja que ofereixen possibilitats il·limitades".

En aquest moment, més de 253.000 volums de monografies (llibres, vídeos, disquets, CD-ROM, etc), 5.900 col·leccions de publicacions en sèrie i l'accés a més de 2.000 revistes electròniques i 103 bases de dades són a l'abast dels gairebé 5.000 usuaris que diàriament creuen el pati de les Armes del Campus de Ciutadella de la UPF per entrar a la Biblioteca.

Gemma Aguilera

Des de fa quatre anys, el Dipòsit de les Aigües és una biblioteca moderna i funcional que respecta al màxim el caràcter històric i artístic de l'edifici sense desvirtuar-ne el caràcter original.

Sota l'aigua, un notable fons documental sedueix els usuaris gairebé tant com l'entorn espectacular en què es troben.